

Umeå kommun

umea.kommun@umea.se

Rektorn vid Sofiehemsskolan

bengt.olander@umea.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Sofiehemsskolan
i Umeå kommun

Tillsyn i Sofiehemsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Umeå kommun under hösten 2012 och våren 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Sofiehemsskolan besöktes av Skolinspektionen den 26 oktober 2012.

Fakta om skolan

Sofiehemsskolan är en F-5 skola som ligger i stadsdelen Sofiehem i nordöstra Umeå. Skolan hör till skolområdet Ålidhem. Läsåret 2012/13 har skolan 138 elever. Sofiehemsskolan är en äldre skola som byggdes 1927. Skolan är organiserad i tre arbetslag, Trollskogen (F-åk 1), Trollvinden (åk 2-åk 3) och Trollkällan (åk 4- åk 5). I närheten av skolan finns tillgång till ett skolbibliotek och i nära anslutning till skolan finns en fotbollsplan (ishockeyrink) som eleverna kan utnyttja.

Skolan har fokus på att eleverna tränas och utvecklar kommunikationsfärdigheterna; tala, läsa, skriva och räkna. Skolan satsar också särskilt på de praktiskt-estetiska ämnena för att utveckla dessa förmågor hos eleverna.

Kunskapsresultaten vid Sofiehemsskolan är genomgående goda. Vid de senast genomförda ämnesproven i årskurs 3 (2012) och årskurs 5 (2010) var resultaten på de allra flesta delprov bättre eller mycket bättre än riksgenomsnittet i samtliga ämnen som ingår i ämnesproven. I ett antal av delproven var det hundra procentig måluppfyllelse i förhållande till kravnivån. Av skolans egen redovisning av kunskapsresultaten framgår att alla elever i årskurs fem nått målen i hälften av skolans ämnen, medan någon eller några få av eleverna inte nådde målen i ungefär hälften av ämnena.

Helhetsbedömning

Skolinspektionen bedömer att det vid Sofiehemsskolan finns ett stort engagemang hos skolledning och personal, något som leder till goda kunskapsresultat och en god skolmiljö för eleverna. Den fysiska skolmiljön är dock sämre och skolan ger ett slitet intryck.

Genomgående uppvisar Sofiehemsskolan goda kunskapsresultat för de senaste åren. Ämnesproven vårterminen 2012 i åk 3 visar att eleverna vid Sofiehemsskolan når bättre resultat än riket som helhet på alla delprov i svenska och matematik. Samma bild framträder för ämnesproven i åk 5 vårterminen 2010 i ämnena svenska, matematik och engelska. I båda årskurserna finns ett antal delprov där skolan har en hundraprocentig andel elever som nått kravnivån.

Av skolans egen redovisning av kunskapsresultaten framgår vidare att alla elever i åk 5 nått målen i sex av skolans ämnen, medan någon eller några elever inte nått målen i ämnena engelska, idrott och hälsa, matematik, musik och svenska. Skolan behöver ytterligare analysera orsakerna bakom det faktum att det i huvudsak är pojkar som misslyckas med att nå målen och vidta åtgärder för att ge alla elever möjlighet att nå målen för utbildningen. Skolans egen enkätundersökning visar också att pojkarna på ett antal punkter är mindre nöjda med verksamheten än flickorna.

Sofiehemsskolan har generellt goda resurser för att ge elever med behov av särskilt stöd sådant stöd. Små undervisningsgrupper ger också lärarna goda möjligheter att individualisera undervisningen efter elevernas olika behov.

Tillsynen visar att skolan behöver se över arbetet mot kränkande behandling och dokumentationen inom några områden. Det gäller dokument som plan mot kränkande behandling och individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen. Av skolans rutiner för handläggning av fall av kränkande behandling som beskrivs i plan mot kränkande behandling framgår att alla kränkningar inte anmäls till rektor och därmed inte heller till huvudmannen. Skolans individuella utvecklingsplaner bör också utvecklas så att de tydligare sammanfattar de insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Användningen av åtgärdsprogram är också ett område som skolledning och personal behöver diskutera närmare. I årskurserna 4-5 har andelen elever med åtgärdsprogram tidvis varit så hög som femtio procent samtidigt som skolan har relativt goda resultat.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Umeå kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 1 mars 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Umeå kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Sofiehemsskolan måste ha tydliga rutiner för när personal ska anmäla situationer där elever anser sig ha blivit utsatta för kränkande behandling

Motivering

Av skollagen framgår att en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Av skolans plan mot kränkande behandling framgår att skolan delar in kränkningar i kränkningar som är ringa eller har skett vid ett enskilt tillfälle och kränkningar som är grova eller har upprepats vid fler än ett tillfälle. De åtgärder som ska vidtas när kränkningar inträffar är beroende på vilken kategori som kränkningen hänförs till.

För kränkningar som anses vara ringa eller har skett vid ett enskilt tillfälle anmäls inte situationen till rektor. Tre åtgärder ska vidtas enligt planen: personal eller klasslärare samtalar med berörda elever, vårdnadshavare till alla berörda kontaktas och händelsen följs upp efter en vecka. Endast för situationer där kränkningarna bedöms som grova eller har upprepats vid fler än ett tillfälle informeras rektor och rektor rapporterar vidare till huvudmannen.

Rutinerna för när anmälan av kränkningar görs till rektor och till huvudmannen enligt planen bekräftas också vid intervju med rektor för Sofiehems-skolan.

Någon indelning av kränkningar i olika kategorier görs inte i skollagen. Avgörande är istället om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. I sådana fall ska detta enligt skollagen rapporteras till rektor och huvudman. Skolans rutiner innebär att fall där barn eller elever anser sig ha utsatts för kränkande behandling inte alltid anmäls vare sig till rektor eller huvudman.

Författning

6 kap. 10 § första stycket skollagen

6 kap. 10 § första stycket skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren
Enhetschef

Stefan Persson
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).